

Fratræk baggrundsstråling i GM-målinger med SPARKvue

Et eksempel på *beregninger* på målte data

2019-03-21 / HS

Forudsætninger

Det antages, at:

- SPARKvue er startet
- GM-sensor + digitaladapter + link (eller interface) er tilsluttet
- Digitaladapteren er sat op til "Almindelig tælling"
- Måleperioden er sat til 10 s
- Skabelonen *Tabel og graf* er valgt

NB: Er du i tvivl om, hvordan du grundlæggende bruger SPARKvue sammen med Geiger-Müller-sensoren, så find dokumentet *Opsætning af SPARKvue til GM*. Søg på varenummer PS-2400-DIG på www.frederiksen.eu og åbn fanebladet *Dokumenter*.

Bestemmelse af baggrundsstrålingen – med decimaler

Du kan evt. lade baggrundsmålingen køre, *imens* nedenstående trin udføres.

Start med at ændre talformatet til at have decimaler (af hensyn til gennemsnittet):

Eksperimentværktøjer (se knap →)

Dataegenskaber / Vælg måling: Tælleantal / Talformat / Cifre: 2

Herefter skal gennemsnittet beregnes og vises.

Klik for at udvide panelet med tabelværktøjerne. (Se knap →)

Klik på Σ -tegnet og vælg *Gennemsnit*.

Notér gennemsnitsværdien, når du har målt længe nok.

Opret en beregning, hvor baggrunden fratrækkes

Klik Eksperimentværktøjer, vælg *Beregnede data*.

- Se et skærmbillede på næste side -

Der skal nu indtastes en beregnet størrelse, som vi her vil kalde **korr** (for "korrigeret tælleantal"). Skriv

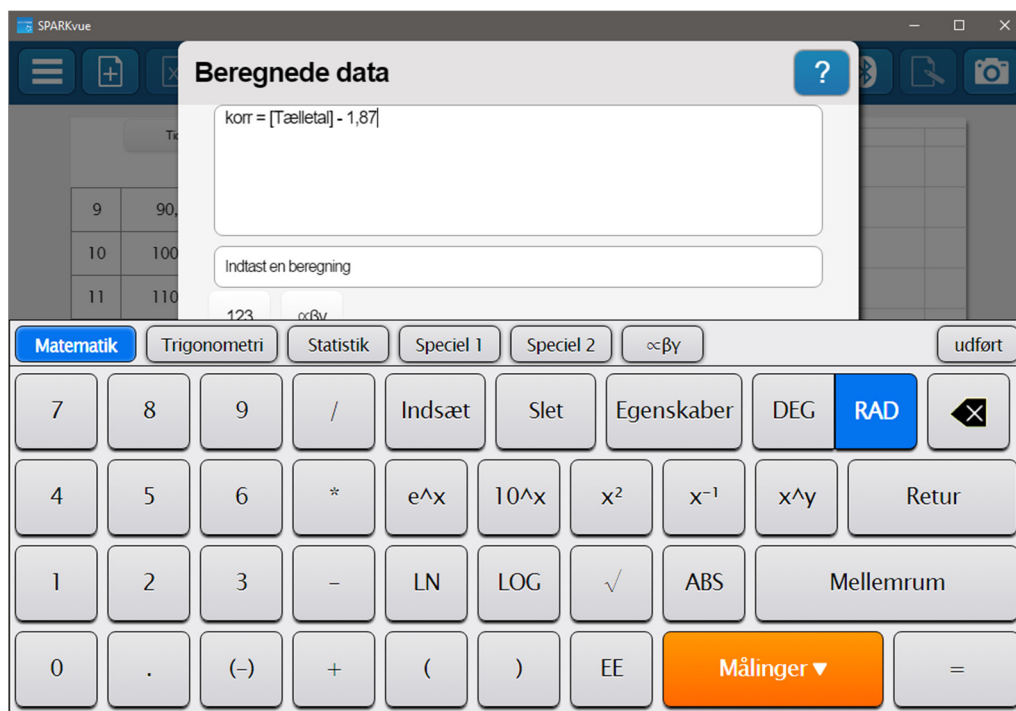
korr =

For at indsætte det målte tælleantal, skal du klikke på den orange knap mærket *Målinger* ▼. Herefter vælges målingen Tælleantal – på samme måde som man vælger, hvilke data, der skal anvendes på en y-akse. I formlen optræder målte størrelser i [firkantede klammer].

Så skal baggrundstælleantallet trækkes fra. Lad os antage, at det er bestemt til 1,87 (tællinger pr. 10-sekunders periode). Afslut formlen, så den ser således ud:

korr = [Tælleantal] – 1,87

(Indsæt den faktiske værdi, der lige er målt.)

Der er pr. version 4.1.0.7 den lille pudsighed, at man ikke kan klikke på "knappen" for at lave decimaltallet 1,87 – brug kommaet på dit rigtige tastatur.

På en telefon skifter man over til de græske tegn ved et klik på αβγ – deriblandt finder du et komma.

Når formelen er færdig, klikkes på *udført* og OK.

Herefter kan den beregnede størrelse **korr** anvendes alle steder, hvor man kan anvende en måling: I tabeller, i grafer – eller sågar i andre beregninger, hvis man ønsker det.

Anvendelse af den beregnede størrelse

Lad os antage, at vi har lavet en tabel med tre kolonner, hvor den sidste skal være det korrigerede tælleletal.

Klik i feltet *Vælg måling* over den pågældende kolonne.

Vælg fanebladet *Brugerindtastet* og find den beregnede størrelse.

Nu vil tallene i den beregnede størrelse afspejle hvilken kørsel, der vælges. Ved en ny kørsel opdateres kolonnen i takt med at målingerne udføres.

